

Tema lemmikmaterjal on metall ja ta ei pea võimalikuks vaimse mõõtme puudumist loomingus. Elu pole teinud temast ei ärimeest ega joodikut. Saage tuttavaks – skulptor Mati Karmin.

Tekst **Triin Rebane**

Fotod **Meeli Küttim, Martin Kasemaa, Jaan Klõšeiko, Andres Tali, Mati Karmin**

Kust skulptuurihuvi alguse sai?

Eks ikka lapsepõlvest. Põhiline lapsepõlvemälestus on üksiolemine. Siis polnud arvutit, internetti, telekat – väga huvitav elu oli. Inimestel oli aega teha muid asju ja mina leidsin enda jaoks skulptuuri.

Mis on Teid skulptuuri juures kinni hoidnud?

Laiskus ilmselt – ei ole viitsinud muud õppida. Teistpidi võib öelda, et küllap inimene on millekski loodud. Kui oleks olnud mõni muu kutsumus, eks siis oleks ümber orienteerunud.

Kust tulevad ideed?

Ikka mälust või alateadvusest. Sageli on määrava tähtsusega esimene idee. Tavaliselt on see kõige õigem.

Ideed korduma ei kipu?

Selle kohta öeldakse, et elu on kunsti jaoks lühike. Alati on ideesid rohkem, kui neid teha jõuab.

Kas skulptuuris on ka moetrendid, millega kaasas käia?

See on isiklik valik. Kui teed näituse projekti, siis miks mitte katsetada. Avalikul monumentaalkunstil on oma loogika, sealjuures ka uuenduslik. Kõik sõltub.

On Teil oma käekiri või mõni element, mis kuulub iga skulptuuri juurde?

See pole eesmärgiks. Ma loodan, et minu käekiri on see, et need asjad sobivad sinna, kuhu nad on tehtud. Mere ääres peaks olema õhuline, avar ja võimas skulptuur, samas kui kitsam ja intiimsem linnaruum eeldab hapramat ja tundelisemat teost. Seda, et asi sobiks, pean kõige olulisemaks.

Kas leiate oma mineviku ja tänapäeva vahel mingeid sarnasusi või erinevusi?

Minu tänapäev on lakoonilisem. Elu võtab nukid maha, muutud ratsionaalsemaks. Lihtsuses ja minimalismis on oma võlu.

Juurdlen rohkem asjade mõttekuse üle. Samas ei ole mu olemus väga muutunud. See, mis on talletunud kusagil sees töekspidamise või esteetiliste arusaamadena, lööb ikka välja. Küsimus on selles, kas töös on mingi sõnum või vaimne sisu. Pole mõtet teha vaimse sisuta tööd. Ilu on suhteline ega pruugi olla üheselt mõistetav, aga sisu peab asjal alati olema.

Eestlase suhe skulptuuri?

Kõige hämmastavam on see, et mingit suhet ei olegi. Tema skulptuurialane haridus ja töekspidamised on väga kummalised, mida näitab ka Vabadussammas. Teist sellist riiki, kus linnapildis oleks sama vähe skulptuure kui Eestis, naljalt ei leia. Oleme olnud talurahvas ja kõhu saime täis alles möödunud sajandil. Hingelt oleme talurahvas edasi, ehk kõigepealt peab olema pudrukauss täis, seejärel palk seinaks ümber, kolmandaks hobune ja kui palju keegi pärast seda veel kunstile mõtleb? Vähesed.

Tartu turu Siga. 2007.